

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада

Державного податкового університету,
від 25.03.2025, протокол № 11

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказ Державного податкового
університету

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ ТА ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ
В ДЕРЖАВНОМУ ПОДАТКОВОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
(нова редакція)**

Розглянуто і схвалено

Науково-методична рада

Державного податкового університету
від 17.03.2025 № 9

Ірпінь 2025

Державний податковий університет
№ 367 від 03.04.2025

1. Загальні положення

1.1. Положення про дистанційне та змішане навчання в Державному податковому університеті (далі – Положення) визначає основні засади організації та запровадження дистанційного та змішаного навчання в Державному податковому Університеті (далі – Університет).

1.2. Мета Положення – унормування дій учасників освітнього процесу з використанням технологій дистанційного та змішаного навчання в Університеті.

1.3. Дистанційне та змішане навчання в Університеті реалізується через навчально-наукові інститути (далі – ННІ) та факультети Університету.

1.4. Учасниками освітнього процесу є особи, визначені у Положенні про організацію освітнього процесу в Державному податковому університеті.

1.5. У Положенні терміни і поняття вживаються у такому значенні:

1.5.1. дистанційне навчання – передача і засвоєння знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, які відбуваються при опосередкованій взаємодії віддалених один від одного учасників навчання у спеціалізованому середовищі, яке створене на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

1.5.2. Дистанційна форма навчання – індивідуалізований процес здобуття освіти, що відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціалізованому середовищі, що функціонує на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

1.5.3. Змішане навчання – інноваційна освітня методика, що передбачає взаємодію суб'єктів освітнього процесу, засновану на поєднанні різних стратегій та технологій традиційного й електронного навчання, що передбачає кращу результативність, зокрема за рахунок доступності, прозорості, гнучкості, врахування індивідуальних освітніх потреб здобувачів вищої освіти, впровадження елементів контролю здобувачами власної навчальної діяльності.

1.5.4. Психолого-педагогічні технології дистанційного навчання – система засобів, прийомів, кроків, послідовне виконання яких забезпечує гарантовану якість навчання з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

1.5.5. Інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до вебресурсів (електронних ресурсів) освітніх компонентів, а також забезпечення організації і супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів телекомунікаційного зв'язку, зокрема Інтернету.

1.5.6. Вебсередовище дистанційного навчання – системно організована сукупність вебресурсів освітніх компонентів, програмного забезпечення управління вебресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання, управління дистанційним навчанням.

1.5.7. Вебресурси освітніх компонентів – систематизоване повне зібрання інформації і засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння освітніх компонентів, яке доступне через Інтернет (локальну мережу) і може бути переглянутим через веббраузер.

1.5.8. Навчальний дистанційний курс – комплекс навчально-методичних матеріалів, створених у віртуальному навчальному середовищі для організації дистанційного навчання на основі інформаційно-комунікаційних технологій.

1.5.9. Система управління дистанційним навчанням – програмне забезпечення, призначене для організації освітнього процесу та контролю за якістю навчання через Інтернет (локальну мережу).

1.5.10. Асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного та змішаного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо.

1.5.11. Синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного та змішаного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у вебсередовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо).

2. Основні засади організації освітнього процесу за дистанційною формою навчання

2.1. Дистанційне навчання реалізується шляхом застосування дистанційної, як окремої форми навчання.

2.2. Підготовка здобувачів вищої освіти за дистанційною формою навчання організовується за освітніми програмами та навчальними планами, затвердженими Вченою радою Університету, – у межах ліцензованого обсягу.

2.3. Освітній процес за дистанційною формою навчання здійснюється у таких формах: навчальні заняття, практична підготовка, самостійна робота (основна форма), контрольні заходи, атестація.

2.3.1. Навчальні заняття (лекція, семінарські, практичні, лабораторні заняття) проводяться зі здобувачами вищої освіти дистанційно у синхронному режимі відповідно до навчального плану. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

2.3.2. Практична підготовка здобувачів вищої освіти відбувається дистанційно у синхронному або асинхронному режимі.

2.3.3. Контрольні заходи з освітніх компонентів, які передбачені навчальним планом, здійснюються дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій за умови забезпечення аутентифікації здобувачів вищої освіти. Результати поточного та семестрового контролів зберігаються в електронному вигляді та дублюються на паперових носіях.

2.3.4. Атестація здобувачів вищої освіти проводиться дистанційно із використанням технологій, що забезпечують аудіо- та відеозв'язок віддалених користувачів.

2.4. Тривалість навчання для здобуття певного освітнього рівня (бакалаврського, магістерського) визначається стандартами вищої освіти і може змінюватися з урахуванням попереднього рівня, який було отримано попередньо здобувачем вищої освіти.

2.5. ННІ та факультети здійснюють:

організаційну та контрольну функції у разі впровадження дистанційної форми навчання за відповідними освітніми програмами;

координують діяльність науково-педагогічних працівників, залучених до дистанційної форми навчання.

2.6. Кафедри здійснюють:

розробку електронних навчально-методичних матеріалів для навчальних дистанційних курсів, а також упровадження цих курсів за визначеними спеціальностями;

планування підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників, залучених до роботи з технологіями дистанційного навчання;

упровадження технологій дистанційного навчання в процесі підготовки фахівців відповідних освітніх рівнів;

призначення викладачів, які створюють та супроводжують навчальні дистанційні курси;

забезпечення викладання навчальних дистанційних курсів відповідних спеціальностей;

рекомендацію навчальних дистанційних курсів до експертизи й отримання внутрішнього сертифіката;

розробку робочих програм до навчальних дисциплін із застосуванням технологій дистанційного навчання.

2.7. Процес дистанційного навчання відбувається за навчальними дистанційними курсами – інформаційними продуктами, які пройшли експертизу згідно з Положенням про сертифікацію навчальних дистанційних курсів в Державному податковому університеті.

2.8. Усі освітні компоненти, передбачені навчальними планами дистанційної форми здобуття вищої освіти відповідних освітніх програм, повинні бути забезпечені навчальними дистанційними курсами, розміщеними виключно на загально університетський платформі MOODLE і розробленими згідно з Положенням про сертифікацію навчальних дистанційних курсів в Державному податковому університеті.

2.9. Вимоги до вебресурсів, порядок їх створення, оновлення, використання захисту і зберігання розробляє структурний підрозділ, що є відповідальним за впровадження інноваційних освітніх технологій та технічний супровід дистанційного навчання в Університеті.

2.10. Навчальний план для дистанційної форми навчання на всіх рівнях вищої освіти має бути ідентичним навчальному плану для денної форми навчання (за винятком базової загальної військової підготовки). При цьому обсяг аудиторного навантаження має складати 50% від обсягу передбаченого для денної форми навчання.

3. Основні засади організації змішаного навчання

3.1. Основні засади змішаного навчання:

3.1.1. змішане навчання при вивченні окремих або всіх освітніх компонентів здобувачами вищої освіти передбачає досягнення результатів навчання за освітніми компонентами, передбаченими освітньою програмою та деталізовані в робочій програмі навчальної дисципліни. Реалізується під керівництвом викладача в умовах, коли навчальна діяльність здобувачів вищої освіти поєднує безпосереднє спілкування в аудиторії з частковим або повним вивченням освітньої компоненти за допомогою електронної платформи MOODLE та інших електронних ресурсів, самостійним опрацюванням матеріалів, зокрема, в опосередкованому віртуальному онлайн-середовищі (індивідуальна або групова робота, в аудиторії чи дистанційно в тому числі з

онлайн-підтримкою викладача). При цьому застосування змішаного навчання не замінює повністю аудиторних занять з викладачем, а тільки розширює їх можливості шляхом упровадження сучасних засобів та технологій.

3.1.2. Змішане навчання застосовується в освітньому процесі денної, дуальної та заочної форм навчання. Освітній процес при змішаному навчанні ґрунтується на проведенні навчальних занять у синхронному або асинхронному режимах.

3.1.3. Складові забезпечення змішаного навчання за освітньою компонентою відповідно до складових освітньої діяльності:

навчально-методичне забезпечення освітньої компоненти, доступне за вебпосиланням;

віртуальне середовище для доступу до контенту та для взаємодії суб'єктів освітнього процесу.

Для навчально-методичного забезпечення змішаного навчання при викладанні освітніх компонентів рекомендувати до використання:

наявні сертифіковані навчальні дистанційні курси;

навчально-методичне забезпечення, що розміщене у відкритому або авторизованому доступі всім учасникам освітнього процесу;

репозитарій наукових текстів Наукової бібліотеки Університету; матеріали відкритих освітніх ресурсів.

3.1.4. Основними елементами змішаного навчання є:

3.1.4.1. синхронне навчання – передбачає частину звичної роботи «в аудиторії» з викладачами та здобувачами вищої освіти. Залежно від системи змішаного навчання у конкретному випадку кількість та тип офлайн-активності будуть різними. Проте, вона – необхідна як частина освітнього процесу;

3.1.4.2. онлайн-контент (самостійне навчання). Під час такого типу роботи здобувач вищої освіти самостійно опрацьовує матеріали у зручному для нього (неї) темпі та місці. Важливо, щоб викладачі надавали повні та зрозумілі інструкції щодо тієї роботи, яку необхідно самостійно зробити;

3.1.4.3 співпраця. Поєднує два ключових елементи: робота з іншими здобувачами вищої освіти і робота з викладачами. Завдяки роботі з іншими здобувачами вищої освіти формуються нові рішення, досвід та знання. Важливо, що подібна співпраця може відбуватися як в аудиторії під час виконання групових завдань, так і через електронну пошту чи на платформі дистанційного навчання;

3.1.4.4. поточний контроль. Здобувачі вищої освіти можуть стежити за своїм прогресом, а викладачі натомість – оцінювати їхні знання та корегувати процес навчання через індивідуально-консультаційну роботу. Здобувачам вищої освіти надаються пояснення щодо проходження певного курсу. Щоб зрозуміти, як здобувачі вищої освіти сприймають матеріал та як покращити цей процес, викладачі можуть використовувати й тестування;

3.1.4.5. додаткові матеріали. Вони можуть охоплювати роздруковані матеріали, схеми, корисні ресурси тощо.

3.2. Змішане навчання в Університеті забезпечується:

організаційні, методичні питання – через навчальний та навчально-методичний відділи в рамках функціоналу;

технічні, технологічні питання та інформаційна підтримка – через структурний підрозділ, що відповідає за впровадження інноваційних освітніх технологій та технічний супровід дистанційного навчання.

4. Забезпечення дистанційного та змішаного навчання

4.1. Науково-методичне забезпечення навчального дистанційного курсу включає робочу програму навчальної дисципліни, методичні (теоретичні та практичні) матеріали та рекомендації щодо:

розроблення та використання технологій дистанційного навчання;

критеріїв, засобів і системи контролю якості дистанційного навчання;

змістовного, дидактичного та методичного наповнення вебресурсів освітніх компонентів.

4.2. Вебресурси, відповідно до педагогічного сценарію викладача, можуть об'єднуватись у навчальні дистанційні курси за умови відповідності вимогам, встановленим Положення про сертифікацію навчальних дистанційних курсів Державного податкового університету або використовуватись як окремі елементи освітнього процесу, відповідно до робочої програми навчальної дисципліни та/або розпорядження керівництва ННІ/факультету Університету. Використання вебресурсів як елементів освітнього процесу, відповідно до робочої програми навчальної дисципліни погоджується із гарантом освітньої програми.

4.3. Для забезпечення навчання здобувачів вищої освіти за дистанційною формою Університет може створювати власні вебресурси або використовувати вебресурси сторонніх розробників (юридичних або фізичних осіб) на договірній основі.

4.4. Вимоги до вебресурсів, порядок їх створення, оновлення, використання захисту і зберігання розробляє відділ супроводження автоматизованих систем управління Інформаційно-обчислювального центру.

4.5. Доступ до вебресурсів освітньої компоненти має бути авторизованим, що передбачає процедуру автентифікації користувачів і їх авторизацію. Рівні доступу до вебресурсів визначаються ролями користувачів в освітньому процесі (здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники, адміністративно-управлінський, інженерно-технічний, допоміжний персонал).

4.6. Авторизований доступ до вебресурсів здійснюється за допомогою стандартного Інтернет-браузера, при цьому вебресурси мають бути доступними як через локальну мережу Університету, так і через Інтернет.

5. Особливості оцінювання знань здобувачів вищої освіти під час дистанційного та змішаного навчання

5.1. Контрольні заходи у здобувачів при дистанційному та змішаному навчанні передбачають поточний та підсумковий контроль.

Однією з основних форм поточного контролю при дистанційному та змішаному навчанні є тестування. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних, семінарських занять; а також під час самостійної роботи здобувачів у двох режимах: автоматизовано та безпосередньо викладачем.

Результати поточного та семестрового контролю (екзаменів та

диференційованих заліків) оцінюються у порядку, що визначається Положенням про організацію освітнього процесу в Державному податковому університеті.

Результати семестрового контролю зберігаються в електронному вигляді та дублюються на паперових носіях у встановленому порядку.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти при змішаному навчанні може бути здійснено автоматизовано за допомогою оцінювання на платформі MOODLE.

При змішаному навчанні бали, отримані під час семінарського (лабораторного, практичного) заняття в аудиторії сумуються з балами, отриманими на платформі MOODLE.

5.2. Одним з елементів діагностики знань здобувача при змішаному навчанні є тестування. Тестування може проводитися аудиторно (використання бланків тестів, ручна перевірка) або за допомогою інтерактивних тестів, завантажених на платформу MOODLE. На виконання одного тесту (залежно від ступеня важкості завдання) відводиться 1,5-2 хв. Оцінювання тестів проводиться відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених у робочій програмі навчальної дисципліни.

6. Дотримання академічної доброчесності під час дистанційного та змішаного навчання

6.1. Дотримання академічної доброчесності є необхідною вимогою для всіх учасників освітнього процесу та передбачає виконання норм законодавства України та внутрішніх нормативних документів Університету.

6.2. В умовах системи дистанційного та змішаного навчання дотримання академічної доброчесності та запобігання проявам її порушення здобувачами вищої освіти передбачає:

дотримання нормативних документів, які регулюють питання академічної доброчесності;

самостійне виконання навчальних завдань;

правильне посилання на джерела інформації;

дотримання законодавства про авторське право та суміжні права;

недопущення будь-яких порушень академічної доброчесності.

6.3. В умовах системи змішаного навчання дотримання академічної доброчесності та запобігання проявам її порушення науково-педагогічними працівниками передбачає:

дотримання нормативних документів, які регулюють питання академічної доброчесності;

особистий приклад дотримання академічної доброчесності в освітній діяльності;

підтримування постійного інформаційного/зворотного зв'язку зі здобувачами щодо організації освітнього процесу, вчасне доведення до здобувача можливих змін в освітньому процесі, вибір науково-педагогічними працівниками нових методів навчання та оцінювання, поліпшення викладання для покращення освітньої діяльності;

залучення здобувачів до формування системи оцінювання;

позитивне мотивування (пояснення помилок супроводжується коментарями стосовно порад подальшого правильного виконання завдань; відзначення відмінного виконання);

урізноманітнення форм завдань, формування таких, які оцінюють результати навчання вищих рівнів, а саме: не відтворення, а застосування, аналіз, порівняння, оцінку;

використання для контрольних завдань менш відомих робіт/творів/авторів;

застосування спільного зі здобувачем оцінювання виконання завдань, взаємного рецензування робіт здобувачами;

розрахування необхідного часу для виконання завдань;

узгодження запланованих завдань у межах освітньої програми задля запобігання перевантаженості здобувачів об'ємними (зокрема, письмовими) завданнями;

практикування творчих завдань, н/д – підсумовуюче електронне портфоліо з творчих завдань одного блоку;

проведення дискусій-підсумків після періоду дистанційного навчання з конкретних тем в аудиторії;

демонстрування поваги до думки здобувачів.

6.4. Університет вживає заходів щодо:

поширення інформації з академічної доброчесності, формування компетентностей доброчесної поведінки (онлайн-семінари, онлайн-тренінги, підписання декларацій про дотримання академічної доброчесності);

перевірки текстових робіт здобувачів у порядку визначеному Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Державному податковому Університеті, надання рекомендацій здобувачам щодо практики академічного письма;

надання рекомендацій науково-педагогічним працівникам стосовно впровадження в освітній діяльності новітніх освітніх технік та технологій, які унеможливають прояви академічної недоброчесності;

підтримки здобувачів та науково-педагогічних працівників (ресурсна, інформаційна, психологічна тощо).

7. Порядок затвердження та внесення змін до цього Положення

7.1. Це Положення розглядається і схвалюється Науково-методичною радою Університету, затверджується Вченою радою Університету та вводиться в дію наказом Університету.

7.2. Зміни та/або доповнення до цього Положення вносяться в порядку, встановленому для його прийняття.

7.3. У разі внесення змін до нормативних актів, що регулюють відносини, визначені в цьому Положенні, застосуванню підлягають норми законодавства України до моменту внесення відповідних змін до цього Положення.

Завідувач навчального відділу

Олексій СИДОРЕНКО

Завідувач навчально-методичного відділу

Ганна ГРИЩУК